

MILJØstyrelsen
Kemikalieenheden

11. oktober 2010
LFO(mst)/japed (dep)
MST-69-00368

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionens forordning om tilføjelser til bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 689/2008 om eksport og import af farlige kemikalier (EØS-relevant tekst)

1. Status

Kommissionen har den 27. september 2010 fremsendt et udkast til ovennævnte forordning. Den relevante forvaltningskomite skal behandle forslaget på et møde den 19. oktober 2010. Forslaget foreligger kun på engelsk.

Beslutningerne træffes efter reglerne om forskriftprocedure med kontrol, jf. artikel 5(a) i Rådets afgørelse af 1999/468/EF. Denne procedure indebærer bl.a. at Kommissionen forelægger et udkast til de påtænkte foranstaltninger for et forskriftudvalg med repræsentanter fra alle medlemsstater, hvorefter udvalget udtaler sig (stemmer) om forslaget med kvalificeret flertal.

2. Forslagets formål og indhold

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 22, stk. 4, i forordning (EF) nr. 689/2008 om eksport og import af visse farlige kemikalier, hvorefter Kommissionen træffer beslutning om at justere listen over stoffer, hvor der før eksport er en forpligtelse til at orientere importlandet.

Forordning 689/2008 gennemfører Rotterdam-konventionens regler om forudgående samtykke ved international handel med visse farlige kemikalier (Prior Informed Consent, PIC). Endvidere gennemføres eksportforbud af stoffer, som er reguleret af Stockholm-konventionens om svært nedbrydelige organiske forbindelser (POP). Endelig nævnes stoffer, som allerede er forbudt at eksportere efter anden EU-lovgivning.

Rotterdam-konventionen indebærer, at stoffer, der er optaget som såkaldt PIC stof på konventionens bilag, kun må eksporteres, hvis importlandet har givet samtykke hertil. For andre kemikalier som et land har forbudt eller strengt reguleret, er der en forpligtelse til, at importlandets myndigheder orienteres inden eksport. EU har i forordning 689/2008 indført skrappe regler, så der også skal foreligge samtykke inden eksport af stoffer, som vurderes at opfylde betingelserne i konventionen for at kunne betegnes som PIC-stof.

Forslaget afspejler således de justeringer i reguleringen af kemikalier, der er sket i EU, og vedtagelser under Rotterdamkonventionen. De nye stoffer er pesticider, hvor der efter direktivet om plantebeskyttelsesmidler 91/414 og biociddirektivet 98/8 er truffet beslutninger, som indebærer, at stofferne ikke må anvendes i EU. De optages dog kun på listen, hvis stofferne i EU er klassificeret som enten meget giftige eller som farlige for miljøet, og i øvrigt stadig forhandles.

Der er praksis for, at visse pesticider, som egentlig opfylder betingelserne for at blive optaget på del 2 til PIC-forordningens bilag I (samtykkelisten), i stedet kun optages på del 1 (orienteringslisten). Der er tale om pesticider, som er omfattet af en særlig fremskyndet procedure i revurderingsprogrammet af pesticider, der giver mulighed for, at stoffer, som ikke er optaget på godkendelseslisten under plantebeskyttelsesmiddeldirektivet, kan få en hurtig behandling af en fornyet ansøgning om optagelse.

Konkret indebærer forslaget som konsekvens af afgørelser på plantebeskyttelsesmiddelområdet:

- at eksport af følgende tre stoffer forudsætter, at importlandet forinden har givet samtykke hertil: carbosulfan, klorthal-dimentyl og triflualin
- at eksport af følgende fem stoffer forudsætter, at importlandet forinden er orienteret: bifentrin, metam, difhenylamin, triazoxid og triflumuron. For alle stoffer er der indgivet en fornyet ansøgning efter den fremskyndende procedure i plantebeskyttelseslovgivningen

Endvidere indebærer forslaget som konsekvens af beslutninger under Stockholmkonventionen, at en række stoffer ikke længere må eksporteres. Det gælder chlordecon, pentachlorbenzen, hexabrombiphenyl, hexachlorcyclohexan, inkl. lindan (som allerede er reguleret), tetrabromdiphenylether, pentabromdiphenylether, hexabromdiphenylether og heptabromdiphenylether.

Endelig indarbejder forslaget det gældende forbud mod at eksportere metallisk kviksølv, blandinger af metallisk kviksølv, herunder legeringer med over 95% kviksølv og kviksølvforbindelser. Forbuddet er fastsat i Parlamentets og Rådets beslutning 1102/2008 om forbud mod eksport af metallisk kviksølv og visse kviksølvforbindelser

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Vurdering af nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevant, da der er tale om eksportregulering.

4. Forslagets konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget får ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser for kommuner eller erhvervslivet, da eksport af stofferne stadig er tilladt, hvis det importerende land giver samtykke til import. Eventuelle økonomiske konsekvenser af det ikke længere er muligt at eksportere stoffer, som EU efter Stockholm-konventionen er forpligtet til at eliminere, både med hensyn til produktion, anvendelse og fremstilling, er ikke opgjort i forbindelse med optagelsen på PIC-forordningens bilag.

Der forventes imidlertid ikke økonomiske konsekvenser i den anvendelse af stofferne allerede før optagelse under Stockholm Konventionen var stærkt reguleret i EU.

Beskyttelsesniveau

For så vidt de PIC relaterede dele vil beskyttelsesniveauet i Danmark ikke blive påvirket af forslaget, som retter sig mod at sikre miljø og sundhed i tredjelande. Forbuddet med eksport af svært nedbrydelige stoffer vil reducere den globale belastning med disse stoffer, herunder i Danmark.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i miljøspecialudvalget. LO bemærker, at der er en uheldig praksis i EU, hvorefter visse pesticider som egentlig opfylder betingelserne for at blive optaget på samtykkelisten, i stedet for kun optages på orienteringslisten. Der bør tages afstand fra denne praksis, og det bør konkret foreslås, at de nævnte stoffer flyttes fra orientering til samtykke.

Der har ikke været bemærkninger i øvrigt.

6. Forhandlingssituationen

Det har endnu ikke været drøftelser imellem landene. Det forventes, at de øvrige medlemsstater vil støtte ændringsforslaget.

7. Dansk holdning

Danmark er generelt positiv over for forslaget, som følger de hidtidige principper for optagelse af stoffer på PIC-forordningens bilag.